

The article explores the impact of the influence of society on the iconographic and spatial expression of the sacral. The study focuses on the form and content-related aspects of the time-space dimensions of a church/temple and the image in an icon, as well as the semantics and significance of the form and content of the sacral. The semantics of a sacred sign is marked by consistency, and the semantics of a sign in the work of an artist is defined by variability. The combination of the variability-consistency of a sign and its semantics depends on society, culture, tradition, ideology, and the personality of an artist.

The architecture of the modern Christian shrine can be placed on axes spanning modernity-tradition and the sacral-secular (Table 1). The content of the sacral is defined by the tradition of invariability, which correlates with timelessness-eternity, immanent transcendence. Invariability is the essence of the tradition of the Sacraments, Revelation, and the Liturgy in Christianity. Modernity is associated with novelty - new events, views, ideas, development, and changes in the ideology of the era.

The axis of the sacral-secular on one apex postulates sacredness (sanctity) as metaphysical, transcendental, and manifested in the Divine: the Liturgy, the Sacraments, the Truth, the Good, and the Beauty as the highest absolute values given to man. The apex of the secular (profane) is associated with materialism, pragmatism, immanence, and mundane truth, goodness and beauty.

Religiousness, the presence of the sacred in life, can increase with the growth of tradition in the forms of faith (the strength of the living tradition, enriched through emotions and by the bearers of tradition) or it can decline (conservatism). The sacredness of society increases with the growth of modernity in the forms of faith (religious movements, tourism, pilgrimages, "rejuvenation" of the believers, and growth of spirituality). Modern tendencies of secularization, desacralization, and profanity of the sacral in society lead to the reduction and erasure of the forms and content of faith among people.

Keywords: the sacred, space, icon, temple, creativity, model.

УДК 721.012

Петровська Ю. Р.,

к.арх., Національний університет «Львівська політехніка»
yuliana.r.petrovska@lpnu.ua, код ORCID 0000-0001-8519-7065,

ДИЗАЙН ЦЕНТРУ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА ЗАСОБАМИ ІНСТАЛЯЦІЙ

Анотація: висвітлено формування і розвиток мистецьких центрів в Україні та світі, організація їх мистецьких просторів засобами інсталяції. Розкрито та охарактеризовано поняття «інсталяція». Визначено форми і типи інсталяцій сучасного мистецтва, їх залежність від стилю мистецтва, виду експозиції,

середовища та композиції розташування. Виявлено характерні особливості мистецьких інсталяцій та їх застосування в сучасних експозиційних просторах. Визначено засоби формування образів та форм мистецьких інсталяцій.

Ключові слова: дизайн, сучасне мистецтво, експозиційний простір, інсталяції, мистецький центр.

Актуальність теми. Мистецтво є одним із найважливіших інструментів соціальної регуляції життя суспільства. Сучасне мистецтво виступає як художня програма світу, що змінює соціальний прогрес на базі високих технологій, урбанізації, стилю і способу життя. У той же час сучасне мистецтво прагне спровокувати інтелектуальну співучасть глядача, розбудити буденну свідомість, пропонуючи радикально новий досвід осмислення світу. Сучасне мистецтво стає дедалі популярнішим, руйнуючи культурні бар'єри, що розділяють старомодну елітарність високого мистецтва і суспільну думку. Не можливо уявити сьогодення без сучасного способу мислення, творчості. Воно характерне тим, що жодної категорії в ньому не існує.

Обговорення питання. Часові рамки сучасного мистецтва формулюються по-різному. Наприклад, британський критик Майкл Арчер розпочинає хронологію сучасного мистецтва з 1960-х рр. Початок «сучасності» виявляє ще більшу розбіжність хронологій, наприклад художній музей Університету Кентукі пропонує хронологію сучасного американського мистецтва від 1905 року, в той же час українське сучасне мистецтво згідно з думкою мистецтвознавця О. Соловйова виникло в епоху перебудови. Початком постмодерної епохи зазвичай вважають 1960-ті-1970-ті рр., часові рамки початку «сучасного мистецтва» відповідно були перенесені на ці десятиліття. На межі 1960-70-х рр. художні пошуки можна охарактеризувати як пошук альтернатив модернізму. Це виразилося у створенні нових образів, засобів і матеріалів вираження, аж до дематеріалізації об'єкта (перформанси та хепенінг). Багато художників, що наслідували французьких філософів запропонували термін «постмодернізм». Найпомітнішими явищами рубежу 60-х і 70-х рр. можна назвати розвиток концептуального мистецтва та мінімалізму. Розвиток технологій значно вплинув на мистецтво, зокрема вдосконалення відео та аудіо у 60-х рр., а також поява комп'ютерів і мережі інтернет у 1990-х. [1]. У наш час розуміння ідеї інсталяцій та їх взаємозв'язок із середовищем є важливим та надзвичайно цікавим. Інсталяція – це виявлення та втілення думок художника різними засобами. Залежно від задуму, інсталяція висвітлює прояв самотності, духовного стану, сприйняття світу митця.

Динаміка змін 1990-х рр. торкнулася і сучасного мистецтва. Різноманітні центри, галереї, салони та інші творчі угруповання відрізнялися стихійністю й

несистемністю, і як наслідок більшість з них так само швидко зникали, як і утворювалися. Українське мистецтво, як і раніше, було відсутнє на найважливіших світових мистецьких форумах. Самі учасники, що були задіяні у сучасному культурному процесі, роз'єднання арт-суспільства, недостатню модернізацію державної культурної політики, усвідомили необхідність персональних активних дій та ініціювали серйозні проекти, спрямовані на підтримку та розвиток професійного актуального мистецтва України [2]. Художні галереї України намагаються активно реагувати на виклики часу, бути пластичними в опануванні принципів взаємодії різних форм сучасного мистецтва із новітніми технологіями у створенні нових візуальних і віртуальних форм образотворчого мистецтва [3].

Зарубіжний досвід формування експозиційних просторів. Національний культурно-мистецький та музейний комплекс *«Мистецький арсенал»*, лише наприкінці 2000 р. став новим мистецьким майданчиком, відкритим для імпровізацій. *«Мистецький арсенал»* має стати найкращим музейним комплексом, щонайменше, у Східній Європі, який разом із Лаврою та сусідніми музеями створить нове культурне обличчя Києва. Пріоритетними напрямками діяльності комплексу *«Мистецький Арсенал»* є відновлення цілісності культурного простору України, зменшення розриву між культурною традицією та повсякденними культурними практиками суспільства, створення умов для проведення активного і змістовного дозвілля на території комплексу. Комплекс відповідатиме вимогам динамічного виставкового центру та одночасно виконуватиме широку просвітницьку функцію, запросить відвідувачів у просторі виставково-експозиційні зали, арт-лабораторії, електронні бібліотеки, книгарні, конференц-зали, інформаційні центри, навчальні аудиторії [4]. *Пінчук Арт Центр* - проект у сфері культури та один з найбільших центрів сучасного мистецтва у Європі. Основною місією Арт Центру є модернізація української художньої сфери та виховання нового покоління творчих людей. Центр експонує велику кількість виставок світових і українських художників, як відомих так і початківців, керує освітніми проектами, здійснює підтримку культурних проектів. Арт Центр розташований в старому кварталі Києва - Бессарабці, відновленому на початку ХХІ ст. Архітектура і внутрішній дизайн розроблені французьким архітектором Філіпом Кьямбаретто. Після відкриття у 2006р. набув популярності серед киян, а також численних туристів, які відвідують столицю. Експонує понад 400 творів мистецтва [5]. Центр сучасного мистецтва Арт-центр *«Я Галерея»* заснований у 2007 р. у Києві як інститут абсолютно нового типу у мистецькому просторі України. Основною метою арт-центру є послідовна підтримка, розвиток і популяризація сучасного мистецтва. Діяльність центру не обмежується організацією виставок провідних

українських художників, а проводить лекції та майстер-класи, круглі столи і дискусії, ініціює музейні проекти, проводить виставки українських художників за кордоном [6]. Центр сучасного мистецтва «M17» створений у 2010 р. як простір для проведення виставок сучасного мистецтва, архітектури, літератури та театру, культурно-масових заходів, пов'язаних із дизайном, кіно, модними показами, так і як місце проведення бізнес-заходів. До послуг Центру входить також арт-консалтинг та сучасне концептуальне проектування як архітектурних, так і інтер'єрних об'єктів [7].

В культурній столиці України – Львові активно працює *Мистецьке об'єднання «Дзита»* – організація митців, громадських діячів, підприємців у формі об'єднання різноманітних культурно-творчих проектів та об'єктів (клуби, фестивалі, медіа-проекти, тощо). Позиціонує себе як естетський заклад з акцентуванням на новітніх мистецьких технологіях [8]. У 2011 р. на початку десятої едиції стипендійної програми *Gaude Polonia* у колі митців-стипендіатів виникла ідея створення неформального мистецького об'єднання «*НУРТ*», що мало б на меті сприяти налагодженню контактів між художниками та музикантами, а також популяризувати експерименти у мультимедійній та інтердисциплінарній сфері. Ініціативну групу склали художник Михайло Барабаш, композитор Остап Мануляк, плакатист і графік Ярко Філевич [9]. Ідея галереї *сучасного мистецтва УКУ* – представлення та колекціонування робіт сучасних митців та прикладний досвід як презентувати мистецтво, працювати з художниками, з медіапростором для того, щоб мистецтво було зрозумілим більшій кількості його шанувальників. Приміщення галереї також додатково слугує конференц-залом. Галерея площею 360 кв.м розташована у цокольному приміщенні академічного корпусу Українського Католицького Університету у Львові [10].

Зарубіжний досвід формування експозиційних просторів. Які ж тенденції використання мистецьких інсталяцій в сучасних експозиційних просторах? *Національний центр мистецтва і культури ім. Жоржа Помпіду* створений італійцем Ренцо Піано і британцем Річардом Роджерсом виділяється незвично великими для кварталу габаритами і фасадним розміщенням «серцевин», які інші споруди зазвичай ховають. Прагматичну естетику будівлі у формі паралелепіпеда, зовнішньо обплутаного комунікаціями, парижани сприйняли далеко не відразу. Різнокольорові системи життєзабезпечення – зелені водопровідні труби, синя вентиляція, жовта електропроводка, білі арматурні з'єднання, червоні ліфти – дратівливо діяли на очі і відчуття смаку місцевих жителів. Серед визначних пам'яток Парижа він займає третє місце за популярністю, поступаючись лише Ейфелевій вежі та Лувру. Комплекс включає: музей сучасного мистецтва, виставкові і концертні зали інститут

музичних і акустичних досліджень IRCAM, величезну бібліотеку, експозиції що представляють школи кубізму, сюрреалізму, абстрактного експресіонізму, а також новітні мистецькі тенденції, що приваблюють відвідувачів з усього світу. Сміливе рішення архітекторів з виносу комунікацій на зовнішні стіни дозволяє з максимальною користю використати внутрішні площі будівлі. Інтер'єри приміщень влаштовані таким чином, що при зміні експозиції, перепланування виконуються у найстисліші терміни. Ще одна безперечна заслуга творців центру полягає у наближенні музейно-виставкового простору до вулиці [11]. Багатопрофільний Центр сучасного мистецтва *Кемпбеллтаун* розташований у Західному Сідней/Австралія. З моменту відкриття у 2005 р. - ініціатор програми сучасного мистецтва, підтримує наукові дослідження, створює платформу для творчості сучасних художників [12]. *Національний музей мистецтв МАХХІ* (Museo nazionale delle arti del XXI secolo) в Римі/Італія розташований в ультрасучасній будівлі авторства Захи Хадід. Екстер'єр конструкції виглядає драматично і театралью, проте інтер'єр - складний та високоорганізований комплекс: великі річки галерей і маленькі струмки з'єднань і мостів. Не дивлячись на те, що будівля музею сучасного мистецтва постійно піддається пильній увазі критиків, які стверджують, що вона не призначена для експозиції, будівля МАХХІ створена для підтримки мистецтва і архітектури ХХІ століття [13]. Конструкція *Художньої галереї Онтаріо/Канада* переосмислена Френком Гері, який використав величезні маси скла для наповнення будівлі природним світлом. Її комплекс являє собою реконструйований і доповнений ансамбль різночасових будівель, що складався протягом усього ХХ століття. Деякі з більш пізніх частин автор замінив новими будівлями, надавши загальному плану ясність, а також значно збільшивши виставкові площі. Художня галерея Онтаріо налічує більш 73000 творів мистецтва у своїй постійній колекції і є майданчиком для маси різних інсталяцій та експозицій, у тому числі для виставки експериментальних робіт [14]. *Музей Гуггенхайма* в Більбао/Іспанія - інший важливий проект Френка Гері. Після відкриття у 1997 р. будівлю музею було визнано однією із найбільш видовищних і незвичайних у світі будівель у стилі деконструктивізму. Дах музею облицьований титановими панелями, що нагадують риб'ячу луску, а скляні поверхні, вдало вписані в конструкцію, надають внутрішнім приміщенням більше світла, роблячи його практично прозорим. Постійні експозиції музею присвячені мистецтву ХХ століття, причому інсталяцій та електронних творів набагато більше порівняно з традиційними скульптурами і картинами [15].

У сучасному світі мистецтво давно вийшло за рамки галерей і музеїв. Всесвітня мережа дала людям можливість милуватися нескінченним потоком

шедеврів. Незвичайні напрямки сучасного мистецтва показують популярні тенденції мистецтва останніх років, від мініатюрних скульптур до вуличних інсталяцій.

Інсталяція³ – це одна із форм авангардного мистецтва ХХ століття, мета якої – створення в певному обсязі експозиційного простору особливого художньо-смыслового простору, що дозволяє актуалізувати смисли та почуття, недоступні у буденності; глядач стає активним учасником, а не спостерігачем. В інсталяціях демонструється контраст матеріалів, падаючі тіні й відбитки, анаморфози. Із цього виплили поп-арт та арт-дизайн. Автори інсталяцій не займаються зображувальним мистецтвом, їх роботи мають не художній, а лише естетичний, та інформаційний характер [16]. Інсталяція — не просто предмет у галереї, а щось, що заповнює у ній простір і, певної мірою, інтегрує його, використовує тривимірні об'єкти, призначені для зміни сприйняття простору людиною. Вони можуть бути як постійними об'єктами, виставленими в музеях, або створюватися тимчасово в публічних та приватних просторах. Інсталяцію можна охарактеризувати як повноцінну символічну декорацію, створювану в певний час під певною назвою. Важливо, що глядач не споглядає інсталяцію з боку, як картину, а виявляється всередині неї. Деякі інсталяції наближаються до скульптури, але відрізняються від останньої тим, що їх не ліплять, а монтують з різних матеріалів часто промислового походження. В інсталяції основним сенсом є її тимчасовість, крихкість та недовговічність. Вони можуть бути як постійними об'єктами, виставленими в музеях і галереях, так і створюватись тимчасово в будь-яких публічних чи приватних приміщеннях. Інсталяція включає в себе якості об'єкта, скульптури, декорації та багатьох інших видів. Вона може бути компактною і замкнутою на собі, а може підпорядковувати собі людину, змушуючи її перебувати в сконструйованому художником просторі, та задіювати різноманітні матеріали — від промислових відходів, мистецьких творів чи навіть живих людей до комп'ютерних технологій та архітектурних споруд [17].

Так, наприклад, сучасні скульптори і художники часто використовують в інсталяціях книги не тільки як джерело інформації, а як матеріал для скульптур. Неймовірні книжкові скульптури, або книжкові ландшафти, в яких використовується від декількох книг до декількох сотень, нагадують, що книги завжди будуть займати особливе місце навіть в часи інтернету. Так, наприклад, у Празькій міській бібліотеці була створена інсталяція, що представляє собою вежу, зроблену з книг. Сенс подібної конструкції зрозуміти легко – книги дають

---

³ Термін «інсталяція» походить від дієслова to install (англ. - встановлювати, розміщувати, монтувати), що певною мірою пояснює технічні аспекти її виготовлення.

нам нескінченну кількість знань, потрібно лише зробити невелике зусилля, відкривши їх.

Інтерактивні вуличні інсталяції пропонують звичайним перехожим зануритися у мистецтво, не відволікаючись від своїх щоденних справ. Дивовижні проекти креативних дизайнерів часто поєднують у собі архітектурні об'єкти, музику, світло, яскраві фарби. Інсталяції влаштовуються у як відкритому просторі, так і у приміщеннях. Інсталяції регулярно презентуються на міжнародних фестивалях, бієнале та виставках сучасного мистецтва. Німецький художник, скульптор і викладач Йозеф Бойс (1921-1986), котрий ще за життя став культовою фігурою у сучасному мистецтві, використовував для своїх скульптур незвичні матеріали (зокрема фетр, повсть, сало, мед, базальт), яким надавав символічного значення. Американський художник Роберт Раушенберг (1925-2008) – представник абстрактного експресіонізму, а потім концептуального мистецтва і поп-арту - у своїх роботах тяжів до техніки колажу і вперше використав в якості матеріалу для інсталяцій – сміття [18].

Інсталяцію можна охарактеризувати як повноцінну символічну декорацію, створювану в певний час під певною назвою. Важливо, що глядач не споглядає інсталяцію з боку, як картину, а опиняється всередині неї. Деякі інсталяції наближаються до скульптури, але відрізняються від останньої тим, що їх не ліплять, а монтують з різних матеріалів часто промислового походження. У сучасному світі засобами мистецьких інсталяцій можуть стати, наприклад: запах, колір, світло, малюнок, скульптура, звук, віртуальна реальність, побутові речі, вторинна продукція, інше.

Жанри публічного мистецтва перформансу та інсталяцій часто вживані в проектах Publicart, через свою особливу специфіку, яка відповідає тим вимогам і завданням, які ставить перед собою мистецтво публічного простору. Публічне мистецтво – «publicart» – вважається одним із головних феноменів культури другої пол. ХХ – поч. ХХІ ст., який багато у чому сформував сприйняття сучасного мистецтва широкою аудиторією, визначивши його роль в оформленні нового «суспільного простору» і місце в соціумі в цілому. Це своєрідна форма існування сучасного мистецтва поза художніми інституціями, у відкритому суспільному просторі. Воно розраховане на комунікацію з глядачем та проблематизацію різних питань як сучасного мистецтва так і простору, в якому воно репрезентовано. Першими формами офіційно санкціонованого public art вважається абстрактна модерністична скульптура, інстальована у конкретному місці, враховуючи не лише архітектурно-просторовий, а й культурно-ідеологічний контекст цього місця. Мистецтво в громадських місцях – це зазвичай модерністська абстрактна скульптура, розміщена під відкритим небом з метою прикрасити або збагатити міські

простори. Цей підхід домінував до початку 1970-х рр. та визначав, насамперед, естетичну функцію мистецтва в громадських місцях. Окрім естетизації міського простору, важливим завданням стала актуалізація сучасного мистецтва у широких масах незацікавленої аудиторії. Цей концепт передбачав відповідність між мистецтвом, архітектурою і ландшафтом: кожен твір тісно взаємодіє з місцем інсталяції, однак не може трактуватись завершеним і відкритим для сприйняття без урахування контексту простору [19].

Тенденції сучасного мистецтва останніх десятиліть демонструють появу нових засобів мистецької виразності та способів мистецького самовираження, що виявляються у яскравому акцентуванні візуально-видовищного аспекту художніх форм. Більше того, сучасне видовище все частіше стає не просто об'єктом спостереження, а й середовищем, у якому глядач безпосередньо залучається до самого дійства. Подібні зміни пов'язані з тим, що сучасна публіка вже не хоче просто спостерігати – глядач потребує сильніших емоційних вражень і відчуттів, що і сприяє тому, що він стає повноправним учасником видовища.

Одним із засобом переведення малохудожніх об'єктів у ранг арт-явища стає формат експонування об'єктів: навіть цілком художньо нецікаві артефакти, представлені на великих площах, змушують глядачів виявити хоча б мінімальну видимість зацікавлення, адже великий простір експонування безпрограшно симулює значущість експоната. Ретельна праця таланту над художньою довершеністю твору має на меті забезпечення ефективності протікання заключного етапу власне мистецької комунікації – адекватного естетичного сприйняття авторської ідеї. На зміну усталеним способам художнього творення форми, здатної зафіксувати та представити внутрішню авторську ідею, виявлену через різноманітні химерні інсталяції, перформанси. Синтез образотворчих мистецтв (традиційних видів живопису, графіки, скульптури і т.д.) та новітніх медіатехнологій відкрили нові можливості у мистецтві інсталяцій та досягли значних соціальних, культурних та мистецьких змін, проявившись насамперед у поп-арті і кінетизмі, а мистецтво хеппенінга відновило взаємозв'язок образотворчих мистецтв із театром [20].

Висновки. Необхідно активно розвивати сучасне мистецтво, популяризувати його та створювати модерні центри для його експонування, адже мистецтво ХХІ ст. вимагає також нового ставлення до себе з боку глядача. Термін «інсталяція» охоплює широке розмаїття форм, матеріалів, змісту й ефектів, що видається неможливим знайти для них якийсь спільний знаменник. Проте можна визначити перелік чинників, які стосуються переважно нового сприйняття простору й часу. Сьогодні сучасне мистецтво так, як перформанс та інсталяції можна побачити як в галереях, приватних колекціях, музеях, арт-

студіях, так і у відкритому просторі. Своїми творами митці здатні привернути увагу мас до суспільних і соціальних проблем. Їхні роботи відображають стан суспільства у той конкретний період часу, в якому вони, власне, були створені. Однією з особливостей сучасного мистецтва є відсутність і невизначеність тієї чи іншої школи майстерності, які були яскраво виражені в творах мистецтва попередніх століть. Роль мистецтва сьогодні – це робота над соціально важливими темами, водночас художня мова – це спосіб розмовляти із глядачем так, щоб розширювати його пізнання про світ.

Список використаних джерел

1. Сучасне мистецтво [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – 2017. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Сучасне_мистецтво.
2. Победоносцева І. Медіа як один з основних чинників постмодерністської культурної ситуації / І. Победоносцева // Екранна освіта в Україні. Сучасний стан, проблеми розвитку. - К.: Музична Україна, 2004. - С.41-47
3. Михальчук В.В. Художні галереї і візуальне мистецтво новітніх технологій // Вісник НАКККіМ. – Київ: Міленіум. – Мистецтвознавство №1. – 2014 р. – С. 148-153.
4. Национальный культурно-художественный и музейный комплекс Мистецький арсенал [Електронний ресурс] / Мистецький Арсенал. – 2014. – Режим доступу до журн.: <http://artarsenal.in.ua/rus/about.htm>.
5. Пинчук Арт Центр [Електронний ресурс] / Офіційний сайт. – Режим доступу: http://pinchukartcentre.org/ua/about_us/history.
6. Арт-центр Павла Гудімова «Я Галерея» [Електронний ресурс] / PLATFORMA. Режим доступу: <https://platfor.ma/organizers/4cdd465b739ae/>.
7. Соловійов О.: «Сучасне мистецтво втратило месіанську функцію» / Київ. нац. ун-т культури і мистец.; [редкол.: Поплавський М. М. та ін.]. - К.: КНУКіМ, 1999 .— Вип. 13. - 2012. – 28 с.
8. Дзига [Електронний ресурс] / Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://archive.dzyga.com/index.php/uk/>
9. Мистецьке об'єднання НУРТ [Електронний ресурс] / Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.nurt.org.ua/p/blog-page.html>.
10. В УКУ відкрили Галерею сучасного мистецтва [Електронний ресурс] / Офіційний сайт. – Режим доступу: <https://ucu.edu.ua/news/v-uku-vidkryly-halereyu-suchasnoho-mystetstva/>.
11. Центр Жоржа Помпідю [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – 2017. – Режим доступу до журн.: https://uk.wikipedia.org/wiki/Центр_Жоржа_Помпідю.

12. Campbelltown Arts Centre [Електронний ресурс] / Edge of Elsewhere. – Режим доступу: <https://edgeofelsewhere.wordpress.com/2010/12/21/about-campbelltown-arts-centre/#respond>.
13. Музей МАХХІ в Риме Захи Хадид [Електронний ресурс] / Delovoy Kvartal. – 2016. - Режим доступу: <http://delovoy-kvartal.ru/muzeu-maxxi-v-rime-zahi-hadid/>.
14. Художня галерея Онтаріо [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – 2017. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Художня_галерея_Онтаріо.
15. Музей Гуггенхейма в Бильбао [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – 2017. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Музей_Гуггенхейма_в_Бильбао.
16. Інсталяція як візуально-видовищна форма сучасного [Електронний ресурс] / Электронная библиотека научно-образовательной, финансовой и художественной литературы. — Режим доступу. <http://book.net/index.php?p=achapter&bid=4134&chapter=1>.
18. Грицюк Л.С. Інсталяція в архітектурному просторі: гра мистецтва з архітектурою / Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Випуск 43.Ч1. – 2016. С. 119-124.
19. Йозеф Бойс [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – 2014. – Режим доступу до журн.: http://uk.wikipedia.org/wiki/wiki/Йозеф_Бойс.
20. Єфімова А. Практики «публічного мистецтва» та їх відображення в інтернет-просторі [Електронний ресурс] / Матеріали інтернет конференції НаУОА. – Культурологія. – Режим доступу до журн.: <http://kulturolog.org.ua/i-conference/2012/109-infconf2012/558-yefimova.html>.
21. Юхимик Ю.В. «CONTEMPORARYART»: Симуляція мистецтва [Електр. ресурс] // Режим доступу: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apitphk_2013_31_5.pdf.

Аннотація

К.арх. Петровська Ю. Р., Национальный университет «Львовская политехника».

Дизайн центра современного искусства средствами инсталляций.

Освещено формирование и развитие художественных центров в Украине и мире, организация их художественных пространств средствами инсталляции. Раскрыто и охарактеризовано понятие «инсталляция». Определены формы и типы инсталляций современного искусства, их зависимость от стиля искусства, вида экспозиции, среды и композиции расположения. Выявлены характерные особенности художественных инсталляций и их применение в современных

экспозиционных пространствах. Определены средства формирования образов и форм художественных инсталляций. Статья касается вопроса временных границ современного искусства, его хронологии и методов выражения. Освещено проблему развития профессионального современного искусства Украины, внедрение новых художественных технологий и практик, привлечение внимания масс к общественным и социальным проблемам, отражение состояния общества через произведения искусства. Также рассмотрен вопрос экспозиции произведений современного искусства за рамками художественных галерей и музеев на открытых пространствах.

Ключевые слова: дизайн, современное искусство, экспозиционное пространство, инсталляции, художественный центр.

Annotation

Assistant Professor Petrovska Yu. R., Ph.D., Lviv Polytechnic National University.

Design of the contemporary art center by installations.

The article covers the formation and development of artistic centers in Ukraine and the world, the organization of their artistic spaces by means of installation. The concept of "installation" is described and characterized. The forms and types of installations of contemporary art, their dependence on the style of art, the type of the exposition, the environment and composition of the location are determined. The characteristic features of artistic installations and their application in the exposition spaces are revealed. The means of forming images and forms of artistic installations are determined. The article touches upon the question of time limits of contemporary art, its chronology and methods of expression. The problem of development of professional contemporary art of Ukraine, introduction of new artistic technologies and practices, attention of masses to social and social problems, reflection of the state of society through works of art is highlighted. Also, the issues of the exposition of works of contemporary art outside the artistic galleries and museums in open spaces are considered.

Key words: design, contemporary art, exposition space, installations, artistic center.